

Číslo: 6036/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 12. 01. 2022 do 14. 01. 2022 a 17. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Elokované pracovisko, Boženy Nemcovej 17, Brezno ako súčasť Základnej školy, Pionierska 2, Brezno	
Sídlo	Boženy Nemcovej 17, Brezno
Zriaďovateľ	Mesto Brezno

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Beáta Prečuchová, riaditeľka školy

Mgr. Adriana Zákalická, zástupkyňa pre 1. stupeň

Mgr. Daniela Jorčíková, zástupkyňa pre 2. stupeň

RNDr. Patrik Bublín, PhD., zástupca pre pedagogickú činnosť

Jaroslava Mišániová, zástupkyňa pre materskú školu

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6036/2021-2022 zo dňa 10. 01. 2022 **inšpekciu vykonala:**

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	verejná/štátna/obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	VJS
Počet detí	41	z nich počet detí so ŠVVP	0
		z nich počet detí zo SZP/MRK	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ	0
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP) „Kľúčik k šťastnému detstvu“ umožňoval realizovať výchovu a vzdelávanie v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ďalej ŠVP) i s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania školského zákona. Dokument vlastnými vymedzenými cieľmi so zameraním na rozvíjanie kreativity a rešpektovanie originality každého dieťaťa smeroval k vytváraniu pozitívneho vzťahu detí k hudbe a rozvíjaniu ich hudobnej gramotnosti (HG). Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) z oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu (HV) a podporu rozvíjania HG detí v ňom boli zakomponované na úrovni učných osnov, s konkrétnymi podpornými aktivitami na rozvíjanie HV. Vzdelávacia aktivita s hudobným zameraním bola plánovaná jedenkrát do týždňa, čo potvrdili všetky učiteľky v dotazníku, podľa ktorého sa činnostiam s hudobným zameraním počas jedného týždňa venovali 1 hodinu. Z rozhovoru so zástupkyňou riaditeľky a predloženej dokumentácie bolo zistené, že podrobnú a konkrétnu realizáciu vytýčených cieľov v oblasti podporovania HG mali vypracované v internej dokumentácii¹ s presne určenými činnosťami, spôsobmi a obsahom ich dosahovania² prostredníctvom školských a mimoškolských aktivít kultúrneho charakteru.³ Výsledky tvorivých hudobno-pohybových, tanečných a aj speváckych činností prezentovali nielen na kultúrno-spoločenských vystúpeniach v meste, ale aj zapojením detí do speváckych súťaží⁴ na úrovni regiónu. Zo zápisov v triednej knihe vyplynulo vyvážené striedanie hudobných oblastí počas všetkých foriem denných činností v podobe integrovaného plnenia zámerov HV, čo potvrdili aj odpovede učiteliek v dotazníku. Zápisnice z pedagogickej rady⁵ preukázali, že jej rokovania sa zaoberali najmä legislatívnymi, pedagogicko-organizačnými a didaktickými otázkami, ktoré neboli konkrétne zamerané na HV. Predložené záznamy z hospitačnej činnosti preukázali zameranie na hodnotenie uplatňovania a prelínania vzdelávacích oblastí, ktorých súčasťou boli aj vokálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti počas edukácie, ale vedúca PZ nezameriavala kontrolnú činnosť VVČ na plnenie úloh rozvíjania HG, čo potvrdila aj v neformálnom rozhovore. Prezentovanie zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ v oblasti HV nebolo v zápisnici zo zasadnutia pedagogickej rady ani v správe o výchovno-vzdelávacích výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2020/2021 zaznamenané. Monitorovanie napredovania detí bolo realizované prostredníctvom pedagogického diagnostikovania na základe kritérií vymedzených v pozorovacích hárkoch, v ktorých učiteľky zaznamenávali sluchovú analýzu slov, vnímanie rytmu i hudobnú pamäť detí. Napriek pestrej ponuke podporných aktivít, v dôsledku pandémie, škola žiadnu z týchto aktivít smerom k rozvoju HG detí v posledných dvoch rokoch nerealizovala. Bohaté odborné portfólio školy tvorili svojpomocne vypracované zásobníky rečňovaniak, piesní, notových záznamov, metodických materiálov. Škola disponovala množstvom odborných publikácií zameraných na HV v MŠ.

¹ plán aktivít materskej školy, plány výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ), celoročný projekt Malí umelci

² Tradičné sviatky: Mikulášske odpoľudnie, Fašiangový karneval, oslavy Dňa matiek, Svetový deň hudby, rozlúčková slávnosť vystúpenia detí na kultúrnych podujatiach mesta, interné spevácke súťaže

³ Detské Chalupkovo Brezno

⁴ Brezniansky Slávik; Ručičky tleskajú, nožičky dupkajú

⁵ 02.09.2021

Všetky učiteľky spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. Z rozhovoru i z dotazníka vyplynulo, že všetky uplatňovali praktické zručnosti v hre na klavír a flautu. Za ostatné dva roky boli 2 zapojené do vzdelávania⁶ v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na HV.

Priestorové podmienky umožňovali realizovanie spontánnych a riadených činností na podporu HG. Veľkosť a dispozičné usporiadanie nábytku v triede, vytvorený stály hudobný kútik s voľným prístupom detí k detským rytmickým nástrojom, zvonkohre, knihám-hračkám s hudobnými nahrávkami podporovali rozvíjanie hudobných spôsobilostí detí, čo bolo pozorované aj počas hospitácie.

Na realizovanie aktivít s hudobným zameraním bola MŠ vybavená klavírom, elektronickým klavírom, zobcovými flautami, fú kacou harmonikou, audio-vizuálnou technikou (CD prehrávač, nosiče, interaktívna tabuľa), s hudobnými nahrávkami, Orffovým inštrumentárom, notovými zápismi detských piesní. Počas hospitácie deti použili rytmické nástroje na vytvorenie sprievodu k piesni, spev detí bol sprevádzaný hrou učiteľky na klavír. Vhodne bola použitá reprodukováaná hudba aj pri sebaobslužných činnostiach. Učiteľky mali k dispozícii aktuálne metodické príručky a množstvo odbornej literatúry⁷.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav VVČ sa zisťoval hospitáciami v triede 3-4-ročných detí v dopoludňajších formách denných činností, prítomných bolo 14 detí.

V dotazníku všetky učiteľky uviedli, že integrovali a využívali činnosti s hudobným zameraním počas edukačnej činnosti, čo potvrdili aj zistenia školskej inšpekcie. Ciele a obsah hospitovanej VVČ korešpondovali so vzdelávacími oblasťami Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb, Človek a príroda, Umenie a kultúra. Nadobudnuté poznatky a spôsobilosti detí so záujmom upevňovali hrami a činnosťami súvisiacimi s témou Vtáci v zime. Učiteľka vytvorila podmienky na integrovanie hudobných činností a do organizačných foriem denného poriadku (hra, cvičenie vzdelávacia aktivita, pobyt vonku) doplnila ciele HV smerom k téme na lepšie fixovanie poznatkov a vytvorenie priaznivej učebnej atmosféry. Uplatnené stratégie v pozorovaných činnostiach na spájanie hudby s pohybom, spevom, dramatickým vyjadrením „Vtáčikov v zime“ priaznivo ovplyvnili záujem a aktivitu detí i radostnú náladu v triede. Počas zhotovovania krmidla a krmiva pre vtákov počas ranných hier deti sústredene počúvali detské piesne, niektoré spontánne reagovali na známu melódiu pospevovaním si refrénu. Vhodne reagovali na dohodnutú zmenu činnosti po zaznení zvukového signálu počas hier a činností podľa výberu a pri príprave na zdravotné cvičenie. V zdravotnom cvičení primerane reagovali na hudbu a signál učiteľky, pri chôdzi a behu rozlíšili pomalé a rýchle tempo, reagovali na intenzitu (slabo, silno), dynamiku zvuku (rýchlo, pomaly). Sluchom vedeli identifikovať kedy nastala zmena, čomu prevažne dokázali prispôbiť pohybové vyjadrenie „letu vtákov“. Vo viacerých činnostiach (ranný kruh, príprava na pobyt vonku) deti prejavili spôsobilosti pri rytmizácii slov a slovných spojení, chápali vzťah spojenia rytmu a obsahu slov v hovorenej reči s hrou na tele, pohybom v podobe chôdze či behu, využívali tleskanie, klopanie, plieskanie na tele a dupanie. Mali osvojené elementárne tanečné prvky, adekvátne pohybom reagovali na hudobno-pohybovú hru. Pri spievaní ľudových a detských piesní boli odvážne, spontánne, vyjadrovali charakter piesní aj pohybom a tancom. Učiteľka hrou na klavíri udávala deťom správnu spevácku polohu, spievala intonačne čisto v hlasovej polohe a hlasovom

⁶ Dieťa a pohyb, hudba a hra I. a II.; Hudobné zázraky pre deti - Pro Solution

⁷ Hudobná výchova; Cvičte s nami; metodická príručka škôlka hrou; Umelci v materskej škole; Muzikanti v materskej škole

rozsahu detí, čím podporovala ich spevácke, rytmické, hudobno-pohybové a samotné aktívne prežívanie hudby. Počas pobytu vonku počúvali zvuky prírody, určovali ich zdroj. Priebežné hodnotenie s poskytovaním spätnej väzby, vyjadrenie pochvaly, povzbudzovanie v činnosti a aj osobný vzor učiteľky, posilňovali sebavedomie detí a motivovali ich k radostným výkonom. V realizovaných činnostiach s hudobným zameraním vyjadrovali svoje pocity, na otázky súvisiace s cieľom edukácie s hudobným zameraním adekvátne odpovedali, avšak svoje konanie a výsledok svojej i kamarátovej činnosti nehodnotili.

2 ZÁVERY

Spracovanie ŠkVP, stanovenie a realizácia podporných aktivít s využitím vhodných stratégií a metód, vystúpenia na kultúrno-spoločenských podujatiach, ako aj úspešné zapájanie sa detí do speváckych súťaží v čase priaznivej epidemiologickej situácie, umožňovali deťom plnenie zámerov HV. Pravidelná realizácia hudobnej edukácie, potvrdená učiteľkami v dotazníku a aj v predloženej dokumentácii, podporovala rozvíjanie vokálnych, rytmických zručností a návykov detí. V činnosti poradných orgánov neboli zaznamenané zistenia zástupkyne riaditeľky pre MŠ z kontroly VVČ so zacielením na HG detí.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov bol smerovaný k podpore plnenia cieľov súvisiacich s HV. Prostredie MŠ a materiálno-technické vybavenie melodickými a rytmickými hudobnými nástrojmi podporovali spevácke, hudobno-pohybové a dramatické realizovanie sa detí.

V integrovaných hudobných činnostiach s efektívnymi stratégiami, metódami a formami vytvárala učiteľka podmienky pre rozvoj HG detí. Vhodné a účelné využívanie rytmických nástrojov a aj hra učiteľky na klavír prispeli k získavaniu hudobných poznatkov a speváckych skúseností detí. Demonštrované pohyby vyjadrovali charakter detských piesní s využitím elementárnych tanečných prvkov. Zlepšenie si vyžaduje stimulácia k rozvoju sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

SILNÉ STRÁNKY

- integrácia činností s hudobným zameraním do edukačného procesu,
- podpora rozvoja komunikačných kompetencií detí prostredníctvom činností s hudobným zameraním,
- prezentovanie osvojených hudobných schopností na verejnosti.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- realizovanie kontrolnej a hospitačnej činnosti smerom k rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí,
- podporovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť na hodnotenie a sebareflexiu v oblasti rozvíjania HG detí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP „Kľúčik k šťastnému detstvu“,
2. školský poriadok,
3. plán aktivít školy vrátane plánu kontroly VVČ,
4. ročný plán vnútornej kontroly školy, hodnotenie detí a zamestnancov,
5. triedna kniha,
6. štruktúra kariérových pozícií, plán profesijného rozvoja,
7. doklady o vzdelaní, certifikáty.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Melánia Dubínyová

Dňa: 31. 01. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Beáta Prečuchová

Jaroslava Mišániová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 15. 02. 2022 v Brezne:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Melánia Dubínyová,

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Beáta Prečuchová

Jaroslava Mišániová

.....

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Beáta Prečuchová riaditeľka školy
Jaroslava Mišániová , zástupkyňa riaditeľky pre MŠ

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Melánia Dubínyová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti